

Babice in dedki pripovedujejo – knjižnica Gornja Radgona

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota smo v letu 2019 pričeli z novim projektom z naslovom Babice in dedki pripovedujejo. Projekt smo želeli razširiti v vse pomurske knjižnice, vendar nam takratna situacija zaradi virusa Covid 19 tega ni dovoljevala. Vemo, da ima ritual pripovedovanja zelo pomembno vlogo v otrokovem življenju, tako v predšolski kot tudi v šolskem obdobju. Med pripovedovalcem in otrokom se ob tem stke posebna vez. Otroci se ob poslušanju zgodb in pravljic počutijo varne in sprejete. Ko otrokom pripovedujemo, lahko začutimo, da skupaj s pripovedovalcem gradijo most povezanosti in bližine.

S projektom smo v PIŠK MS nadaljevali in povabili tri babice in enega dedka. Prav tako smo uspeli projekt izpeljati tudi v knjižnici Gornja Radgona in v Lendavi.

Knjižničarji iz radgonske knjižnice so povabili učence tretjih razredov, ki obiskujejo osnovno šolo v Gornji Radgoni. Naša knjižnica pa je povabila k projektu tri pripovedovalce.

Nekdanja upokojena učiteljica se je predstavila najprej s kratkim esejem, ki ga je napisala v mladosti. Potem je učencem prikazala postopek, kako so v Jugoslaviji cicibani postali pionirčki. Prinesla je knjižico, kjer je pisalo, kako postaneš pionirček. Eni učenki je zavezala rutico in ji na glavo posadila čepico. Učenci so lahko v živo vse opazovali.

Zatem jim je pokazala lesene nečke, v katerih so včasih mesili kruh. Prav tako je imela gospa s seboj mrežasto vrečko, v kateri so včasih nosili še vroč kruh, ki so ga spekli v mestni pekarni.

Zanimiv jim je bil tudi leseni voziček, ki je bil narejen doma. In seveda punčka, ki je bila stara več kot 75 let.

Še nekaj zanimivega so lahko gornjeradgonski učenci videli. In sicer, kako so včasih prali perilo. Pripomoček se je imenoval ribežen. Tisti čas je veljalo pranje za težko in zamudno ročno opravilo.

Pisateljica Irena Šrajner je učence navdušila z zgodbami iz otroštva. Ena izmed zgodb je bila, kako so včasih pri sosedovih kradli češnje in kakšne kazni so jim namenili starši. Spregovorila je tudi o puštu. V tistem času niso kupovali pustnih oblek v trgovini. Našemili so se v tisto, kar so našli doma. Naša pripovedovalka si je izposodila mamino obleko. Mama jo je nosila za boljše priložnosti. In kaj se ji je zgodilo? Po nerodnosti je padla v grmovje in mamino obleko raztrgala. Nikoli več ni tega naredila, saj so bile obleke v tistem času zelo dragocene.

Pripovedovalec nam je zaupal zgodbo iz mladosti, in sicer, kako so včasih otroci sami hodili v vrtec in šolo. Pot se mu je zdela zelo dolga in razgibana.

Vir: Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona

Včasih so hodili do šole kar precej časa. Dogajalo se jim je marsikaj zanimivega, kar so si učenci težko predstavljali, saj jih večino starši pripeljejo na šolsko dvorišče.

Konec našega srečanja je bil namenjen vprašanjem učencev. Tako so učenci postavili vprašanja vsem trem pripovedovalcem. Na koncu je sledilo presenečanje. Vsak je dobil obesek, ki ga je nakvačkala pripovedovalka, ki je nastopila prva.

Tudi v prihodnje si želimo čim več medgeneracijskih srečanj, saj je ohranjanje kulturne dediščine zelo pomembna iztočnica pri vseh starostnih skupinah mlajše generacije. Na mladi rod se tako neposredno prenaša naša bogata kulturna dediščina, za katero menimo, da je edinstvena, in ena od oblik ohranjanja je gotovo spodbujanje mladih, da se preko medgeneracijskega povezovanja seznanijo, poučijo in spoznajo nekdanje šege in običaje ter nadaljujejo tradicijo ohranjanja na različne načine. Pri tem so knjižnice neizčrpna možnost nadgrajevanja ustnega izročila, ki ga udeleženci podkrepijo še z materialno dediščino ljudskega izročila.